

Hvordan fremmes
gode skærmvaner
blandt 0-6 årige
børn

Digital dannelse –
muligheder og faldgrupper

Steen Søndergaard, KP

Børn som tidlige mediebrugere

Det første et barn bliver modtaget af er en smartphone

Og forældrenes konstante forbrug smitter

Familiernes liv er medialiseret (og måske endda digitaliseret)

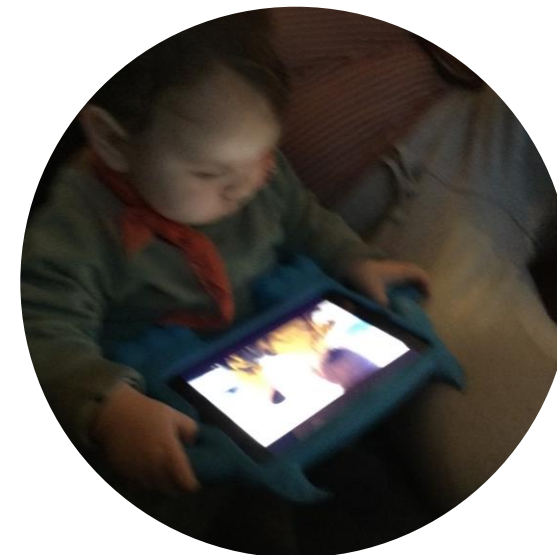

Børns medieforbrug

- Mindre børn bruger i gennemsnit en time og 37 minutter ved skærmen om dagen.

Mere og mere tid flyttes fra TV til tablet og mere og mere af denne tid bliver brugt på YOUTUBE

Mange børn er gode til at forstå film, men ikke alle!

En tilbagevendende diskussion

Modstand mod det nye

- Når meget af barnets indlæring kommer fra to-dimensionelle medier som en iPad eller tegnefilm, vil der komme til at mangle noget båndbredde,
- og man kan frygte, at børnenes evne til på sigt at aflæse den tre-dimensionelle virkelighed ikke bliver stimuleret nok.

Hjerneforsker Albert Gjedde citeret i Kristeligt Dagblad

Modstand, der ikke er ny

- Vi forstår jo altid nye medier i lyset af de tidligere medier
- som vi nyligt kritiserede,
- men som i og med at de bliver halvgamle tydeligvis bliver bedre.

Margareta Rönnerberg, svensk medieforsker

Børns leg; skabende for udvikling

- Når legen ifølge Vygotsky forbereder overgangen til nye, højere udviklingstrin og således har en ledende og udviklende funktion, er det fordi de i leg er i stand til at håndtere og udføre mere avancerede ideer og handlinger, end hvad de sædvanligvis mestrer.
- Med andre ord at imitationen i legen skaber zonen for nærmeste udvikling.
- Med Vygotskys ord er barnet i leg:
 - *“altid længere fremme end sit aldersmæssige gennemsnit, længere fremme end sin egen almindelige daglige adfærd. I leg er det ligesom et hoved højere end sig selv.” (Vygotsky 1982, s. 68-69)*

Medialiseringens konsekvenser

Fejlmodighed

På den ene side bruges de sociale medier til perfekte selvfremstillinger, som andre unge oplever det som svært at leve op til. Vi går efter at få perfekte kroppe, perfekte karakterer i skolen mv. På den anden side er innovation og kreativitet i højsædet, hvilket kræver eksperimenteren. Derfor har børn og unge brug for at (gen-) lære at turde fejle.

Langmodighed

Vi er vant til at alt skal gå hurtigt, og vi er vant til at blive underholdt hele tiden. Derfor har børn og unge brug for at (gen-) lære at kunne tage sig tid. At kunne vente, og fordybe sig.

Barnets digitale positioner

- Med udgangspunkt i en beskrivelse af elevpositioner i Fælles mål for grundskolen (oprindeligt Faghæfte 48), har vi udarbejdet følgende børnepositioner, der kan gælde for arbejdet i dagtilbud:

- Barnet som nysgerrigt undersøgende
- Barnet som kritisk modtagende
- Barnet som skabende deltager
- Barnet som medspiller i fællesskaber

Voksen positioner

- Selv om børnene fx er bedre til mange spil end voksne, har den voksne altid en viden børnene har brug for.
- Den voksne orkestrerer og støtter børnene i deres læring i legen og andre aktiviteter i hverdagen.
- Der er også brug for at den voksne selv er undersøgende på teknologier og lærer brugen sammen med børnene.

Teknologi er til bevægelse

- Digitale teknologier er ikke kun til stillesiddende aktiviteter, specielt ikke i en pædagogisk praksis.
- Børnene går til og fra, og de bliver let afledt, og finder på at bruge teknologierne til noget helt andet end vi havde tænkt.
- De fleste små børn har, hvad vi kunne kalde en aktiv teknologiforståelse

Teknologiforståelse

Aktiv eller passiv?

- En aktiv teknologiforståelse fordrer refleksion over, hvilke teknologier der bedst fremmer faglige formål i situationen.
- En passiv teknologiforståelse er en rutinepræget, ureflekteret anvendelse af teknologi.
- Med en aktiv teknologiforståelse vil man udfordre de muligheder som producenten og app' udviklere har tiltænkt legen med iPad.
- Opfind nye lege og nye anvendelsesmuligheder der passer ind i jeres pædagogik.

Kamera med på tur

- Digitalkamera, smartphones og tablets giver mulighed for dokumentation i nye perspektiver
- Ved at lade børn tage billeder når vi er på tur, kommer vi til at se turen fra børnenes perspektiv.
- Hvad var det, de syntes var spændende?

Spørgsmål og kommentarer?

Det sidste barn i skoven

- Nutidens børn kommer halvt så meget ud i naturen som deres bedsteforældre. Hvis den tendens fortsætter, vil der blot gå to generationer, før vi ser, det sidste barn i skoven. Det oplyser Danmarks Naturfredningsforening til DR. Børnene vælger nemlig ofte leg med digitale medier som en computer eller spil frem for en kravletur op i træerne eller et smut forbi et vandhul med haletudser og frøer. Det er en skidt udvikling, mener en naturvejleder.
- Den største barriere er ikke computeren. Det er forældrene, siger Ole Laursen, der er leder af skoletjenesten i Danmarks Naturfredningsforening (DN).

- Allerede i 400-t. f.Kr. udtrykker Sokrates i Platons dialog Faidros sin skepsis over for skriften, idet han argumenterer for, at skrift overtager hukommelsens funktion og får mennesker til at sætte mindre ind på det at huske.
- I dag er frygten at bogens æra er forbi.

